

BIJLAGE 1

TAG 2011 - 2014

1. Inleiding

Op 19 oktober 2011 heeft het College de Beleidsnotitie Tijdelijk Anders Bestemmen / Gebruiken (TAB/G) vastgesteld en u hiervan in kennis gesteld. Het doel was het maatschappelijk nut en het imago van braakliggende gebieden te verbeteren in de vorm van bijvoorbeeld natuurontwikkeling en extra speelgelegenheid.

Vier principes

Een ambtelijk / bestuurlijke verkenning komt in 2011 tot vier principes om tot een efficiënte implementatie van Tijdelijk Anders Bestemmen/Gebruiken te komen.

- A Het gaat om initiatieven die uit de “maatschappij” of “markt” komen. Mede in het licht van de bezuinigingen pleit dit ervoor om als gemeente vooral de regie te voeren.
- B Initiatieven moeten worden gefaciliteerd met als doel dat de initiatiefnemer in korte tijd weet waar deze aan toe is. Omdat de gemeente vanuit haar wettelijk taak zorg moet dragen voor een verantwoorde Ruimtelijke Ordening. Maar ook in verband met rechtsbescherming voor andere functies en gebruikers is een duidelijke beschrijving van de procesgang nodig.
- C Tijdelijke initiatieven vergen een proactieve houding van iedereen met een “Ja, mits” mentaliteit. Er moet de bereidheid zijn om lef te tonen en risico's te nemen. Het mag ook een keer fout gaan. Uiteraard mag de eindbestemming niet uit oog worden verloren.
- D Een snelle implementatie en een snel proces worden bereikt door zoveel mogelijk aan te sluiten bij reeds bestaande processen en overleggen.

Een ander uitgangspunt is dat de werkzaamheden van de gemeente, het faciliteren van initiatieven, zoveel mogelijk budgettair neutraal moeten worden afgehandeld.

Pauzelandenschappen

Pauzelandenschappen is een verzamelnaam die vooral door de provincie wordt gebruikt voor braakliggende terreinen van zowel overheden als van derden. De naam pauzelandenschap roept wellicht het beeld op dat het om grootschalige initiatieven gaat. De kleinschalige initiatieven zoals tijdelijke pluktuinen en tijdelijke speelplaatsjes vallen ook onder dit begrip.

2. Proces en proceduretijd

In 2011 en 2012 verloopt het omgaan met de initiatieven, zoals bijvoorbeeld bij de Torteltuin, nog met vallen en opstaan doordat dit onderwerp in zijn algemeenheid een andere inzet en houding van de gemeentelijke organisatie vergt. Het opdoen van ervaring en leren van de uiteenlopende verzoeken vraagt tijd.

Ook moeten we ons als gemeentelijke organisatie instellen op een ander toekomstperspectief en toegenomen onzekerheid. Per project verschillen de consequenties. Daardoor kan soms niet goed worden ingeschat of het een gebied voldoende lang beschikbaar is voor een TAG initiatief.

De bewoners met leuke ideeën hebben in de eerste jaren ook nog geen goed beeld van wat het tijdelijk anders gebruiken van gronden inhoudt. De verwachting van initiatiefnemers was soms dat de gemeente met hun idee aan de slag zou gaan. Van begin af aan is echter gesteld dat de benodigde activiteiten voor de realisatie van een initiatief primair bij de mensen zelf ligt.

Door het invoeren van een formulier met vragen over het initiatief gaan initiatiefnemers nadenken over de concrete realisatie van het initiatief. Hierdoor is eerder duidelijk welke acties nodig zijn om het initiatief van de grond te krijgen en wat daarbij de eigen inzet is. Dit blijkt in de praktijk goed te werken.

Uitgangspunt bij de spelregels is dat optimaal gebruik wordt gemaakt van bestaande platforms binnen de gemeente waar nieuwe initiatieven normaliter ook worden afgewogen. De afgelopen jaren is gebleken de set “spelregels” hoe we met verzoeken wordt omgegaan goed werkt. Het merendeel van de verzoeken kan inmiddels min of meer standaard worden afgehandeld. Dat wil niet zeggen dat het afhandelen van een verzoek soms meer tijd in beslag neemt dan we zouden willen.

We maken een onderscheid tussen de procestijd en de procedure tijd.

De procestijd is de tijd die de initiatiefnemers nodig hebben om het plan uit te werken, medestanders te vinden, een geschikte locatie te vinden, eventueel geld te verzamelen en om een akkoord te krijgen van de bewoners die nabij het initiatief wonen.

Het proces van idee tot concreet initiatief duurt het langst. Deze kan variëren van 4 – 6 weken maar soms ook 4 – 6 maanden en langer.

Elk verzoek is anders en heeft zijn eigen kleinere of grotere hick-ups.

Het ene speelveldje of moestuin kan binnen 4 -6 weken geregeld worden een ander verzoek voor het zelfde soort initiatief kan maanden duren.

Het hangt vaak ook van de aanvrager af.

Bij de ene aanvraag neemt een initiatiefneemster de verantwoordelijkheid om zaken te regelen, reageert actief op mails en ondertekent het contract. In een andere situatie zijn een aantal buurtbewoners eerst lang in beraad geweest over wie de overeenkomst moest tekenen.

Ook komt het voor dat initiatiefnemers in beginsel niets willen vastleggen en tekenen.

Er gaat dan de nodige tijd over heen om tot een oplossing te komen.

De proceduretijd is de tijd die nodig is voor het contract en een eventuele Wro procedure.

Procedures worden binnen de gebruikelijke tijd gerealiseerd. Uit een verkenning in 2011 blijkt dat er altijd sprake zal zijn van een proceduretijd van enkele weken. Wanneer een tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning nodig zou de doorlooptijd kunnen oplopen tot 26 weken. Tot nu toe kan steeds met lichtere Wro instrumenten worden volstaan.

De Werkgroep Tijdelijk Anders Gebruiken houdt zich met name nog bezig met verzoeken die niet op een reguliere manier kunnen worden afgehandeld en/ of als er sprake is van een knelpunt. Ook wordt de voortgang gemonitord en onderzocht op welke manier het tijdelijk anders gebruik nog verder kan worden geoptimaliseerd. Tevens wordt voor het opdoen van nieuwe ideeën landelijke en provinciale ontwikkelingen gevolgd en deelgenomen aan bijeenkomsten op dit gebied.

3. Aantal en aard initiatieven

De gemeente heeft er voor gekozen een beperkte proactieve rol te willen spelen en vooral te willen faciliteren. De “stad” vooral zelf aan zet is om met goede ideeën te komen.

In **bijlage 2** vindt u een lijst met een overzicht van de TAG initiatieven.

Aantal en soort initiatieven

In 2011 komen er 25 TAB/G-initiatieven bij de gemeente binnen. Aan het einde van dat jaar zijn sommige dan ook al uitgevoerd of dichtbij uitvoering. De jaren daarna zien we het volgende aantal initiatieven langs komen:

In 2012	19 initiatieven
In 2013	17 initiatieven
In 2014	20 initiatieven

De aard van de initiatieven is heel verschillend. Aan de hand van ervaringen valt een driedeling te maken:

- (Moes)tuintjes; particulieren die braakliggende grond of delen van openbaar groen willen gebruiken voor het telen van eigen groenten
- Semi-commerciële, maatschappelijke, educatieve, recreatieve en sport- initiatieven; initiatieven die een naast een private doelstelling ook een maatschappelijk voordeel opleveren
- Commerciële initiatieven; dit zijn vaak btw-plichtige huurders met een commercieel initiatief

Waardoor vertragen en/ of stoppen initiatieven

Afbreuk door:

- Na een eerste gesprek blijft het benodigde eigen initiatief voor vervolgacties achterwege.
- De grond is te kort beschikbaar om het initiatief tot ontwikkeling te laten komen.
- De grond is qua aard en kwaliteit niet geschikt (stadslandbouw)

4. Waar landen initiatieven

Als gemeente hebben we verschillende soorten gronden in eigendom. Hieronder volgt een overzicht van de soorten gemeentelijke gronden en de mate waarin deze een rol kunnen spelen bij het Tijdelijk Anders Gebruiken.

Verhuurde (niet openbare) terreinen

Verhuurde terreinen liggen verspreid over de stad. Iedere kavel heeft contractueel zijn eigen historie. Het betreft circa 190 kavels. Het gaat om grond die structureel verhuurd wordt. Daaronder vallen bijvoorbeeld ook nutstuinen/ volkstuinen. (ca. 30%).

Doordat deze kavels verpacht worden en ook in gebruik zijn ligt het niet voor de hand dat voor deze kavels verzoeken voor Tijdelijk Anders Gebruiken worden gedaan.

De Voorraad gronden zonder stellig voornemen

Deze gronden zijn in het verleden aangekocht met als doel om ontwikkelingen ten behoeve van woningbouw of bedrijven op termijn mogelijk te maken. Het gaat om ongeveer 590 Ha grond dat doorgaans in het buitengebied ligt. Al deze gronden zijn in gebruik en worden over het algemeen verpacht aan de boeren.

Deze gronden zijn potentieel geschikt voor TAG initiatieven. Het beeld is dat initiatieven die hier zouden kunnen landen een grotere ruimtebehoefte hebben. Dit zal naar verwachting bij de initiatiefnemer ook om een grotere investering vragen waardoor het de vraag rijst in hoeverre er dan nog sprake zal zijn van "Tijdelijk". Wanneer deze gronden een initiatief aan de orde is zal er een maatschappelijke en financiële afweging moeten worden gemaakt.

De Voorraad gronden met een stellig voornemen

Deze gronden zijn ook bekend onder de naam "Nog Niet in Exploitatie Genomen Gronden" (Nniegg) Oppervlakte 144 hectare.

Deze gronden heeft de gemeente aangewezen als potentiële ontwikkelgebieden. Dit zijn de gronden van Voorsterpoort, Zwartewaterallee en het niet prioritaire gebied van Stadshagen. Deze gronden zijn ingezet als "TAG-grond" in de vorm van bijvoorbeeld, tijdelijke verhuur van gronden aan Scania en ABN AMRO voor parkeren, stadslandbouw in Stadshagen etc.

Gronden binnen actieve grondexploitatie gebieden.

Het gaat om gebieden die momenteel in ontwikkeling zijn voor woningbouw of bedrijven.

De grote locaties betreffen Hessenpoort en Stadshagen. Daarnaast zijn er kleinere locaties zoals Oosterenk-Watersteeg, Hanzeland, Zwolle-Zuid. Bij deze actieve grondexploitaties worden prognoses gemaakt met een inschatting welke gebieden wanneer daadwerkelijk tot ontwikkeling gaan komen. De beschikbare oppervlakte is lastig te kwantificeren omdat dit direct samenhangt met de periodieke prognoses wanneer deze gronden concreet ontwikkeld gaan worden. Deze prognose komt voort uit

de actuele ontwikkelingen van de voortgang van het plantraject en/ of de contractgesprekken met de verschillende marktpartijen.

Het zijn vooral deze gronden waar de verzoeken om TAG op zijn gericht. Over het algemeen bevinden de gebiedjes waar mensen in geïnteresseerd zijn zich binnen woningbouwgebieden die voor een deel al zijn bebouwd. De interesse van initiatiefnemers gaat doorgaans uit naar de kleinere bouwkavels. Een neveneffect van deze initiatieven is dat ze bijdragen tot de sociale cohesie in de buurt. Maar een beperkt deel van de verzoeken is gericht op bedrijfskavels.

Openbare grond (Algemene Dienst)

Binnen de wijken komen uiteenlopende soorten initiatieven van bewoners tot stand. De gemeentelijke website <http://www.geopoort.nl/doemee/> geeft door middel van een kaart, gegroepeerd naar thema, aan waar de ruim 100 grotere en langlopende initiatieven plaats vinden. Circa 30 initiatieven hebben te maken met het gebruik van grond. Daarnaast zijn er uiteenlopende soorten activiteiten op deze site te zien. Bij de wijkbeheerders komt met regelmaat een breed scala aan nieuwe initiatieven binnen. Vanwege de aard en de hoeveelheid worden deze niet op de overzichtskaart bijgehouden. In de afgelopen jaren ontdekken de bewoners steeds meer wat ze zelf in hun wijk kunnen en mogen doen. Vanuit de wijken wil men dit via de website bij de bewoners nog meer onder de aandacht gaan brengen.

5. Financiële aspecten

Het uitgangspunt is dat de gemeente initiatieven wil faciliteren. Op grond daarvan is gesteld dat initiatieven zoveel mogelijk budgettair neutraal moeten worden afgehandeld.

Werkzaamheden

- *Overeenkomsten*: Voor al het tijdelijke gebruik worden contracten gesloten met als doel die tijdelijkheid en de voorwaarden voor het gebruik vast te leggen. Het is een standaard contract voor TAG initiatieven.
- Verzoeken voor commerciële TAG initiatieven worden gelijk behandeld. Daarbij wordt echter altijd maatwerk geleverd. Dit leidt er toe dat de inhoudelijke en financiële afspraken die contractueel worden vastgelegd per initiatief uiteindelijk kunnen verschillen.
- *Wro procedure/ omgevingsvergunning*: Dit is doorgaans van toepassing op de grotere commerciële en semi commerciële initiatieven. Tot nu toe kan worden volstaan met lichtere procedures. Daardoor blijven de kosten voor de initiatiefnemer beperkt.
- *Werkgroep Tijdelijk Anders Gebruiken*. Per jaar vindt er circa 10 keer overleg plaats.

Kosten

De 7 deskundigen in de werkgroep TAG besteden op jaarbasis ieder ongeveer 20 uur aan TAG. Afhankelijk van de aard en het aantal initiatieven komt daar voor een enkeling 40 á 60 uur op jaarbasis bij voor inhoudelijke werkzaamheden. Totaal wordt circa 250 á 300 uur aan tijd besteed (€ 37.000).

Dekking

De kosten worden jaarlijks voor een bedrag van € 20.000 betaald uit een TAG budget dat wordt gedekt door huurinkomsten van een commercieel initiatief. Dit loopt vooralsnog nog tot en met medio 2017.

De overige kosten circa € 17.000 komen ten laste van algemene afdelingsbudgetten van betrokken afdelingen.

Huurinkomsten

Grotere commerciële en semi commerciële initiatieven zijn ten aanzien van de werkzaamheden om tot contractvorming te komen kostendekkend.

Jaarlijks ontvangen op grond van één contract € 150.000. Daaruit wordt het bovengenoemde TAG budget van gedekt. De resterende € 130.000 gaat naar de Nniegg. In relatie tot de totale exploitatie van een gebied zijn deze inkomsten niet kostendekkend.

De huurprijzen van de kleine initiatieven zijn niet kostendekkend. De bedragen zijn zodanig klein dat deze in de verschillende grondexploitaties niet apart geadmistreerd worden.

Tarieven

Vanwege het uitgangspunt dat er kostendekkend gewerkt zou moeten worden, is uitgewerkt welke kosten in rekening worden gebracht. In de spelregels zijn de te hanteren huurprijzen per categorie bepaald, zodat initiatiefnemers snel inzicht hebben of een initiatief, naast de eigen investering, ook haalbaar is wat betreft huur.

De destijds vastgestelde huurtarieven zijn gerelateerd aan de 3 bovengenoemde categorieën:

1. particulieren ten behoeve van (moes)tuintjes, 2. semi-commerciële initiatieven en 3. commerciële initiatieven. Omdat het gebied tussen categorie 2 en 3 soms grijs kan zijn, zal in eerste instantie onderscheid worden gemaakt in wel en niet btw-plichtige partijen.

Aan deze categorieën zijn samengevat de volgende huurprijzen gekoppeld.

1. (Moes)tuintjes voor particulier gebruik, waar grond niet gebonden is aan een opstal: € 0,75 /m2
 Eenmalige (administratieve) kosten ten behoeve van het opstellen van het contract en
 bijkomende werkzaamheden € 150,=
2. Semi-commerciële, maatschappelijke, educatieve, recreatieve- en sport initiatieven:
 De huur wordt berekend op basis van de grondprijs voor recreatieve doeleinden á € 35,-/m2 in
 combinatie met een omslagpercentage 6,1%. Naar mate de omvang toe neemt wordt er een
 staffel toegepast waardoor binnen bandbreedtes uitgegaan wordt van een lager basisbedrag.
3. Commerciële initiatieven (btw-plichtige partijen). De huur wordt berekend op basis van het
 bedrag uit de grondprijzennota voor een kleinschalige gronduitgifte á € 95,-/m2 in combinatie met
 een omslagpercentage 6,1%.

6. Verbeterpunten

Pauze Landschappen binnen Zwolle

Elders in het land komen verschillende soorten initiatieven tot stand. Hoewel de situatie in Zwolle verschilt van andere steden in het land kunnen er zich landelijk ontwikkelingen voordoen die ook voor Zwolle kansen biedt. Daarom blijft het van belang deze ontwikkelingen te volgen en eventuele kansen binnen de stad te stimuleren door ze onder de aandacht te brengen van potentiële initiatiefnemers. De organisatie van de Pauzelandschappenbijeenkomst in Stadshagen vorig jaar werkt stimulerend voor potentiële initiatiefnemers.

Faciliteren initiatieven

Voor initiatiefnemers moet het niet uit maken met welk idee ze waar bij de gemeente aankloppen. Ook de wijze waarop wij het intern hebben georganiseerd is voor de initiatiefnemer op zich niet relevant. Intern moeten we organiseren dat initiatiefnemers via zo kort mogelijke lijnen bij de juiste persoon terecht komt.

- Tot en met eind 2015 vervult de ideeënmakelaar de rol als centraal loket. Doordat zij de organisatie kent zorgt zij er voor dat initiatiefnemers direct bij de juiste persoon terecht komen.

Er zijn in de afgelopen jaren verbeteringen doorgevoerd. Onder de naam "Initiatiefrijke Zwolle" wordt onderzocht op welke wijze initiatiefnemers nog beter gefaciliteerd zouden kunnen worden.

- "TAG-initiatiefnemers" worden door de ideeënmakelaar direct doorverwezen naar de afdeling vastgoed. Daar kunnen de eenvoudige verzoeken door middel van een standaard contract snel worden afgehandeld. In dit verband leidt het in rekening brengen van huur regelmatig tot discussie met de initiatiefnemer waardoor de contractvorming meer tijd vraagt.
- Vanuit de wijken wil men via de website bij de bewoners nog meer onder de aandacht brengen wat bewoners zelf in de wijk kunnen en mogen doen. Dit gaat om een veel breder palet aan initiatieven dan alleen het in gebruik geven van gemeentelijke grond.
- Voor het faciliteren van initiatiefnemers zou het helpen wanneer informatie over het melden en/ of afstemmen van een initiatief meer vindbaar is op de Website van de gemeente Zwolle.
- Initiatieven moeten we soms bewust gedogen met een bewuste risico-inschatting. Daarbij moet worden gedacht aan het realiseren van eenvoudige voorzieningen (speel/natuurterreintjes of tuintjes) op een gebied met een niet passende bestemming.

Doorlooptijd

- Op de voortgang van het proces van planvorming door de initiatiefnemers hebben wij als gemeente maar beperkt invloed. Enige begeleiding van initiatieven, zonder het initiatief over te nemen, zou wel voor een versnelling zorgen. Dit zal naar verwachting nauwelijks tot meer initiatieven leiden. Dit vraagt ook om extra inzet.

Financieel

- Er zijn in de loop der jaren diverse soorten openbaar groen onder uiteenlopende voorwaarden in gebruik gegeven. Momenteel vindt in verband daarmee een inventarisatie plaats. Het doel is om meer lijn te brengen in het in gebruik geven van openbaar gebied en de voorwaarden waaronder dat gebeurt.
- De huur voor de categorie (Moes)tuintjes voor particulier gebruik wordt afgeschaft. Voor reguliere langjarige contracten voor moestuinen betaalt men per jaar € 0,10 – 0,25 /m². Vanuit het oogpunt van kostendekking is destijds voor "TAG-moestuinen" een bedrag van € 0,75 /m² vastgesteld. Vooral bij TAG-moestuinen blijkt dat het in rekening brengen van huur voor de initiatiefnemers een obstakel is. Daarnaast wordt eenmalig een bijdrage van € 150,- gevraagd voor inzet van ambtelijke uren. In de praktijk wordt de eenmalige bijdrage daarom niet opgelegd als de initiatiefnemer huur moet gaan betalen. Daarom zal voor de categorie (Moes)tuintjes voor particulier gebruik wel een de eenmalige bijdrage worden gevraagd, maar geen huur meer in rekening worden gebracht.

Tegenover het in rekening brengen van huur voor de langjarige moestuinen, en gratis gebruik van grond voor "TAG-moestuinen" moet in ogenschouw worden genomen dat het gebruik van de grond eindig is. Zodra er sprake is van een concrete ontwikkeling moet men binnen een afgesproken tijd de kavel verlaten.

Juridisch

- Doordat er met lichte privaatrechtelijke en publiekrechtelijke instrumenten wordt gewerkt worden op dit punt géén optimalisatiemogelijkheden gezien.

Communicatie

- Door middel van Geopoort zou inzichtelijk kunnen worden gemaakt welke gronden voor tijdelijk gebruik beschikbaar zijn inclusief informatie over de duur van de beschikbaarheid, contactpersonen.

Onderzocht wordt wat de mogelijkheden, kosten en meerwaarde zijn in relatie tot het jaarlijkse aantal initiatieven.

- De communicatie van mogelijkheden binnen de stad via Geopoort zou ook kunnen worden gebruikt bij om inzichtelijke te maken welke gebouwen of gebieden voor transitie beschikbaar zijn. In dat verband zou mogelijk de website WIKAZA een alternatief kunnen zijn.

N.B. WIKAZA, is een zelfstandige website, het is een open platform met als doel particulieren bij elkaar te brengen rond nieuwe initiatieven en locaties. Zwolle neemt deel aan deze site (naast Amsterdam en Den Haag). De site en de door Zwolle geplaatste onderwerpen is nog in ontwikkeling. Zie WIKAZA.nl

7. Relatie TAG en Transitie Gebouwen

Algemeen gesteld komt het er op neer dat het gaat om ruimte in de stad die voor de korte of langere tijd niet gebruikt zal worden. "Ruimte" staat daarbij voor zowel grond als gebouwen.

Reden waarom de gemeente positief tegenover ontwikkelingen op dit gebied staat, is dat deze ruimten tijdelijk in gebruik worden genomen. Daarmee wordt voorkomen dat de uitstraling van het gebouw of de kavel door achterstallig onderhoud of andere redenen achteruit gaat. Dit heeft ook een negatief effect op de beleving van het gebied waar het in ligt.

Aanbod en vraag

Als gemeente kun je faciliteren of stimuleren dat aanbod en vraag elkaar kunnen vinden.

Het gebruik van een website waarop het aanbod inzichtelijk is gemaakt wordt in zijn algemeenheid wel gezien als een eenvoudig maar effectieve manier om de mogelijkheden te communiceren.

De vraag is wel of een stukje grond dat geschikt is voor een tijdelijke moestuin/ speelplaats of NIEGG-kavel op dezelfde site moet worden geplaatst als een in onbruik geraakt bedrijfspand. Dit hangt samen met de vraag via welke weg de verschillende doelgroepen het beste worden bereikt.

Inhoudelijke aspecten tijdelijk anders gebruiken

De aard en complexiteit van het tijdelijk anders gebruik van een kavel of een gebouw verschilt wezenlijk.

Voor het tijdelijk in gebruik nemen van kavels worden eenvoudige contracten gemaakt en een huurbedrag bepaald. De initiatiefnemers investeren in de vorm van vrije tijd en soms in de aankoop van wat spullen om het gebied in te richten. Dit doet men met de wetenschap dat men na een paar jaar weer afstand moet doen van het gebiedje. Samengevat is dit zowel inhoudelijk als financieel relatief eenvoudige en overzichtelijke materie.

Voor gebouwen ligt dit wezenlijk anders.

Afhankelijk van wat men met een gebouw gaat doen zal in wat voor vorm dan ook een contract worden opgesteld met één of verschillende gebruikers. Het gebouw zal in ieder geval aan bijvoorbeeld de brandweervoorschriften moeten voldoen en afhankelijk van de aard van de functies ook aan specifieke milieu en bouwregels. Wanneer de functie afwijkt van het bestemmingsplan is het de vraag in hoeverre en voor welke termijn van het bestemmingsplan mag worden afgeweken. Start de transitie met het doel en/of de potentie een definitieve transitie te worden is dan een aandachtspunt. Wanneer de transitie leidt tot substantiële investeringen zullen partijen meer zekerheid willen. In die lijn zal bij de transitie van een gebouw eerder sprake zijn van een "definitieve" nieuwe functie. Samengevat is het tijdelijk anders gebruiken of de transitie van een gebouw inhoudelijk complexer en meer kapitaal intensief dan bij het tijdelijk anders gebruiken van grond.

8. Samenvatting en conclusies

De mogelijkheid om gronden tijdelijk voor andere functies te benutten voorziet in een behoefte. Dit varieert van initiatieven die leiden tot moestuinen en pluktuinen tot grotere commerciële initiatieven. Geconstateerd moet worden dat het jaarlijkse aantal TAG-initiatieven beperkt is.

Voor alle soorten initiatieven binnen de stad is het belangrijk dat initiatiefnemers goed gefaciliteerd worden. Een belangrijke stap in het eerste contact met de gemeente is dat mensen via korte lijnen bij de juiste persoon terecht komt. Op stedelijk niveau is de ideeënmakelaar tot en met eind 2015 het centrale loket. Op wijkniveau fungeert de wijkmanager als spil.

De totale doorlooptijd van initiatief tot realisatie is in de afgelopen jaren geoptimaliseerd. De doorlooptijd blijkt ook bij gelijksoortige initiatieven te verschillen door verschillende factoren waar we als gemeente geen invloed op hebben. De voortgang van het proces van planvorming door de initiatiefnemers zou door enige begeleiding wellicht versneld kunnen worden. Anderzijds is het ook in bredere zin een keuze om het initiatief bij de bewoners te laten.

De huur voor de TAG categorie "(Moes)tuintjes voor particulier gebruik" wordt afgeschaft. Het belangrijkste rendement van deze initiatieven is dat zij de sociale cohesie in de wijk bevorderen.